EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.4.18.
COM(2017) 172 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló, 2012/19/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az Európai Bizottságra ruházott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazás gyakorlásáról

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE
AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK
az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló, 2012/19/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az Európai Bizottságra ruházott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazás gyakorlásáról

1. BEVEZETÉS

Az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló, 2012. július 4-i 2012/19/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv[1] határozza meg az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak kezelésére vonatkozó szabályokat, figyelembe véve a fenntartható fogyasztáshoz és termeléshez való hozzájárulást elsősorban az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak megelőzése, másodsorban az ilyen hulladékok újrafelhasználása, újrahasznosítása és egyéb hasznosítása által, a hulladékártalmatlanítás csökkentése és az erőforrások hatékony felhasználásához, illetve a használható másodlagos nyersanyagok kinyeréséhez való hozzájárulás érdekében.

Az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelv 20. cikke felhatalmazza a Bizottságot felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására, az alábbiak szerint:

- az irányelv 7. cikkének (4) bekezdésében meghatározottak szerint megállapítja az elektromos és elektronikus berendezések hulladékai gyűjtési arányainak való megfelelés következtében jelentkező tagállami nehézségek kezeléséhez szükséges átmeneti rendelkezéseket;
- a 8. cikk (4) bekezdésében meghatározottak szerint módosíthatja a szelektív kezelésről szóló VII. mellékletet egyéb kezelési technológiák bevezetése érdekében;
- a 10. cikk (3) bekezdésében meghatározottak szerint megállapítja az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak Unión kívüli kezelésére vonatkozó egyenértékű feltételek értékelési kritériumait;
- a 19. cikkben meghatározottak szerint módosítja a 16. cikk (5) bekezdését és a IV., VII., VIII. és IX. mellékleteket, azoknak a tudományos és műszaki fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében.

2. JOGALAP

E jelentés elkészítését az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelv 20. cikkének (2) bekezdése írja elő. E cikk szerint a Bizottságnak felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól, 2012. augusztus 13-tól kezdődő hatállyal. A Bizottság emellett köteles legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam vége előtt jelentést készíteni a felhatalmazásról. A 20. cikk (2) bekezdésének megfelelően, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács legkésőbb

[1] *HL L 197., 2012.7.24., 38. o.*

három hónappal az egyes időtartamok letelte előtt nem ellenzi a meghosszabbítást, akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.

3. A FELHATALMAZÁS GYAKORLÁSA

Az alábbiakban kifejtett okokból az e jelentés által felölelt időszakban a Bizottság nem élt a felhatalmazásban rá ruházott jogokkal.

3.1. Az irányelv 7. cikke (4) bekezdésében meghatározott átmeneti rendelkezések az elektromos és elektronikus berendezések hulladékai gyűjtési arányának való megfelelés következtében jelentkező tagállami nehézségek kezelésére,

Az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelv 7. cikkének (1) bekezdése a 2016-tól alkalmazandó minimális gyűjtési arányt 45 %-ban határozza meg, amely a tárgyévet megelőző három évben az adott tagállamban forgalomba hozott elektromos és elektronikus berendezések átlagos tömegéhez viszonyított százalékos arány. Második lépésként 2019-től az évente elérendő minimális gyűjtési arány a tárgyévet megelőző három évben az érintett tagállamban forgalomba hozott elektromos és elektronikus berendezések átlagos tömegének 65 %-a, vagy az elektromos és elektronikus berendezések ezen tagállam területén keletkezett hulladékainak 85 %-a. A 7. cikk (3) bekezdése egyes tagállamok számára[2] eltérést tesz lehetővé ettől a követelménytől. A Cseh Köztársaság, Lettország, Lengyelország, Románia, Szlovákia és Szlovénia élt ezzel az eltéréssel.

Emellett az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelv 7. cikkének (4) bekezdése lehetőséget nyújt az ezeknek a gyűjtési arányoknak való megfelelés következtében jelentkező tagállami nehézségek kezeléséhez szükséges átmeneti rendelkezésekre. A gyűjtési arányoknak való megfelelés következtében jelentkező tagállami nehézségek kezelése érdekében a Bizottság független tanácsadók szolgálatait is igénybe vette, akik elvégezték a releváns statisztikai adatok, irodalom és technikai információk felülvizsgálatát, egyeztetéseket végeztek, ideértve a főbb érdekeltekkel (tagállamokkal, ipari szövetségekkel, kiterjesztett gyártói felelősségnek való megfelelésért felelős rendszerekkel, nem kormányzati szervezetekkel és független szakértőkkel) folytatott munkaértekezletet[3].

A vizsgálat szerint a tagállamok által leggyakrabban elszenvedett probléma az elektromos és elektronikus berendezések hulladékaira vonatkozó statisztikákban nem számontartott gyűjtés magas aránya, különösen amennyiben a gyűjtésre a kiterjesztett gyártói felelősség keretein kívül kerül sor, vagy az elektromos és elektronikus berendezések hulladékait nem az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak hivatalos újrahasznosítói végzik. Ezt súlyosbítják a tagállamok korlátozott jogérvényesítési és nyomonkövetési lehetőségei. A gyűjtési arány elérésének további akadályaiként azonosították az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak kezeléséhez kapcsolódó különböző tevékenységekben részt vevők nagy létszámát és különbözőségét, a lakosság továbbra is korlátozott tudatosságát és a nem megfelelő gyűjtési infrastruktúrát.

Az elemzés megállapította, hogy a 2019-es gyűjtési cél ambiciózus ugyan, de elérhető, ha a tagállamok további erőfeszítéseket tesznek az azonosított nehézségek fokozatos leküzdésére. Ezt támasztják alá az egyes tagállamok által már korábban elért magas gyűjtési arányok.

---

[2] *Bulgária, a Cseh Köztársaság, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Románia, Szlovénia és Szlovákia.*

[3] *„Tanulmány az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak gyűjtési arányáról”:* http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/events_weee_en.htm.

Ezek alapján a Bizottság megállapítja, hogy nem állt fenn az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelvben meghatározott gyűjtési aránynak való megfelelés következtében jelentkező tagállami nehézségek kezeléséhez szükséges átmeneti rendelkezésekről szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását megalapozó különleges körülmény.

A Bizottság támogatást és iránymutatást fog nyújtani a tagállamoknak, hogy a megfelelés előmozdítására irányuló célzott kezdeményezésen keresztül megbirkózzanak a kitűzött értékek elérése során felmerülő problémáikkal. Az említett kezdeményezés e jelentéssel párhuzamosan kerül bevezetésre, és az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelv követelményei állnak a központjában.

3.2. A VII. mellékletnek és a 8. cikk (4) bekezdésének módosítása

A VII. melléklet a hulladék elektromos és elektronikus berendezések anyagainak és alkatrészeinek szelektív kezelésére vonatkozik.

Az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelv 8. cikkének (4) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot, hogy a VII. mellékletet módosítsa egyéb olyan kezelési technológiák bevezetése érdekében, amelyek az emberi egészség és a környezet védelme szempontjából legalább ugyanolyan szintű védelmet biztosítanak.

Az e jelentés által felölelt időszakban a Bizottsághoz nem érkezett olyan információ, amely indokolná a VII. melléklet módosítását.

Az irányelv átültetésének határideje 2014. február 14. volt, azonban a legtöbb tagállam késve ültette át és a gyakorlatban 2016 az első év, mely során mind a 28 tagállamban végrehajtották. Mindezek fényében a VII. melléklet módosítása mindezidáig nem bizonyult szükségesnek, és erre irányuló felhatalmazáson alapuló jogi aktusok sem kerültek elfogadásra.

3.3. Az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak Unión kívüli kezelésére vonatkozó egyenértékű feltételek értékelési kritériumai, 10. cikk (3) bekezdés

Az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelv 10. cikkének (2) bekezdése szerint az elektromos és elektronikus berendezések Unióból exportált hulladékai csak abban az esetben számítanak bele az irányelv 11. cikkében meghatározott kötelezettségek és irányszámok teljesítésébe, ha az exportőr az 1013/2006/EK és az 1418/2007/EK rendeletnek megfelelően igazolni tudja, hogy a kezelést az irányelv előírásaival egyenértékű feltételek mellett végezték. Az irányelv 10. cikkének (3) bekezdése szerint a Bizottság legkésőbb 2014. február 14-ig felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el a 10. cikk (2) bekezdésben foglalt szabályokat kiegészítő részletes szabályok, különösen az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak Unión kívüli kezelésére vonatkozó egyenértékű feltételek értékelési kritériumainak meghatározása tekintetében.

E felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése érdekében a Bizottság felmérést végzett[4], melynek célja az egyenértékű kezelési feltételek értékelése és dokumentálása különböző lehetőségeinek azonosítása és összehasonlítása, valamint ajánlások nyújtása a legjobb

[4] *Tanulmány „az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak Unión kívüli újrahasznosítására vonatkozó egyenértékű feltételekről”* http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/pdf/Final%20report_E%20C%20S.pdf

szakpolitikai lehetőségekre vonatkozóan. A tanulmány elkészítése során konzultációt folytattak az érdekelt felekkel.

Ezen túl az irányelv 8. cikkének (5) bekezdésében szereplő, a megfelelő kezelésre vonatkozó követelményekkel kapcsolatban a Bizottság felkérte az európai szabványügyi szervezeteket, hogy dolgozzanak ki európai szabványokat az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak kezelésére, beleértve a hasznosítást, az újrafeldolgozást és az újrahasználatra való előkészítést is, melyeknek a legkorszerűbb megoldásokat kell tükrözniük[5]. E szabványok előreláthatóan segítséget fognak nyújtani az uniós vállalkozóknak az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelvnek való megfelelésben és az Unión kívüli vállalkozóknak annak igazolásában, hogy az elektromos és elektronikus berendezések hulladékait az Unióban alkalmazott feltételeknek megfelelően kezelik. E szabványokat jelenleg az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság dolgozza ki és várhatóan 2017 végére készülnek el.

A lefolytatott elemzés alapján és az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak kezelésére vonatkozó európai szabványok folyamatban lévő kidolgozásának figyelembevételével a Bizottság az irányelv szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal foglalkozó csoporttal is konzultált, melyről a Tanácsot és a Parlamentet is értesítette. A konzultáció eredményeképp megállapításra került, hogy szükséges megvárni az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak kezelésére vonatkozó szabványok véglegesítését, tekintettel a szabványok és az elektromos és elektronikus berendezések Unióból exportált hulladékai kezelésére vonatkozó egyenértékű feltételek értékelési kritériumainak meghatározása közti kapcsolatra.

Ennek megfelelőenaz e jelentés által felölelt időszakban a Bizottság nem tudott a 10. cikk (3) bekezdése szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktust elfogadni, noha a környezetre, a nyersanyagokra és a körkörös gazdaságra vonatkozó uniós szakpolitikák tekintetében ez továbbra is prioritás marad.

3.4. A 16. cikk (5) bekezdésének és a IV., VII., VIII. és IX. mellékleteknek a tudományos és műszaki fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében történő módosítása, 19. cikk

Az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelv 16. cikkének (5) bekezdése a tagállamok jelentéstételi kötelezettségére vonatkozik. A IV. melléklet az elektromos és elektronikus berendezések kategóriáiba tartozó elektromos és elektronikus berendezések nem kimerítő jellegű listája.; A VII. melléklet a hulladék elektromos és elektronikus berendezések anyagainak és alkatrészeinek szelektív kezelésére vonatkozik; A VIII. melléklet határozza meg a műszaki előírásokat a létesítmények számára az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak tárolására és kezelésére vonatkozóan, míg a IX. melléklet az elektromos és elektronikus berendezések jelölésére szolgáló ábrát tartalmazza.

Az e jelentés által felölelt időszakban nem nyílt lehetőség a 16. cikk (5) bekezdésének, illetve a fent említett mellékleteknek a tudományos és műszaki fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében történő módosítására, így a Bizottság nem fogadott el erre vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktust, noha erre a továbbiakban is lehetősége van.

[5] *M/518. számú megbízás. http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/pdf/m518%20EN.pdf*

A körforgásos gazdaságról szóló csomag részeként a Bizottság javasolta[6] a 16. cikk (5) bekezdésének módosítását annak érdekében, hogy a tagállamok jelentéstételi kötelezettségét egyszerűsítse és javítsa az adatok minőségét.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

Az elmúlt öt év során a Bizottság az e jelentésben meghatározott okokból nem gyakorolta a 2012/19/EU irányelv által rá ruházott jogokat. A jövőben, a már említett okokból, azonban továbbra is gyakorolhatja ezeket.

A Bizottság az Európai Parlament és a Tanács figyelmébe ajánlja ezt a jelentést.

[6] *Javaslat: AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE az elhasználódott járművekről szóló 2000/53/EK irányelv, az elemekről és akkumulátorokról, valamint a hulladékelemekről és -akkumulátorokról szóló 2006/66/EK irányelv, valamint az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU irányelv módosításáról (COM(2015) 593 final).*